

Українські народні традиції та їхня роль у вихованні студентської молоді

М. В. ЯЦЮК, Л. М. ЖВАНКО кандидати істор. наук,
Г. Г. ФЕСЕНКО, канд. філос. наук

Харківська національна академія міського господарства

Питання виховання завжди посідали чи не головне місце в українській педагогіці. Краєугольним завданням для вчителя чи викладача було визначення пріоритетних засад виховного процесу.

Зазначимо, що в сучасній Україні освіта ґрунтується на засадах гуманізму, демократії й національної свідомості. Батьки і педагоги переймаються проблемою формування національної самосвідомості, патріотизму у студентської молоді.

В основі сучасної вітчизняної методології відбору змісту виховання лежить ідея реалізму мети виховання. В умовах розбудови й утвердження суверенної, правової, демократичної держави, становлення громадянського суспільства в Україні особливого значення набуває формування громадянина – особистості, яка ідентифікує (усвідомлює свою належність) себе з Україною, оптимально поєднує власні інтереси з інтересами своєї країни, Європи та світу, активно включається у суспільне життя, захищає свої права, інтереси, переконання, виконує обов'язки, керується у своїй поведінці демократичними принципами.

Законодавством України визначається і закріплюється національна стратегія в галузі виховання. У побудові змісту виховання вона передбачає знання рідної мови й літератури, культурно-історичного розвитку свого народу, його традицій, звичаїв, міфології, фольклору, мистецтва; народних поглядів, переконань, ідеалів, морально-естетичних цінностей, загальноприйнятих норм поведінки.

Національна основа виховання є важливою умовою соціалізації студентів. Вона актуалізує у молоді природне, рідне, зрозуміле, створює сприятливі умови для засвоєння основ національної і загальнолюдської культури.

Народні традиції – це форма діяльності та поведінки людей, звичаї, правила, цінності, уявлення, які мають міцне історичне коріння та передаються з покоління в покоління. Педагогу необхідно чітко усвідомлювати, що традиції створюються на основі тих форм життєдіяльності етнічних спільнот, які неодноразово довели свою ефективність, суспільну користь, індивідуальну затребуваність.

Безумовно, традиції виступають як важливий чинник регуляції життя людини, основа її виховання.

Традиції можна поділити на родинно-сімейні, регіональні, а також загальнонаціональні. Особливе місце посідають культурологічні, духовні, політичні й державотворчі. Актуальність вищезазначених видів традицій для побудови виховних систем українського національного спрямування є беззаперечною.

Українські народні традиції об'єднують історико-культурне минуле з сучасністю, закладають підвалини для збереження українського історико-культурного простору у майбутньому. Долучаючись до українських народних традицій, звичаїв та обрядів студентська молодь убирає в себе їхній багатий універсальний філософський, ідейно-моральний, психологічний та естетичний зміст і поступово стає невід'ємною частиною рідного народу, нації.

Стрижнем українських народних традицій є духовні здобутки і народні ідеали, пов'язані з народним світоглядом, релігією, мораллю та історією українського народу. Можна зробити певний висновок, що виховні традиції засновані на українських народних традиціях мають вирішальне значення для відродження національного характеру як в людині, так і в народі.

Таким чином, українські народні традиції повинні бути затребувані у повсякденному виховному процесі сучасної студентської молоді. Народні традиції здатні зберегти і збагатити культурно-духовний потенціал молодої людини, прищепити їй не формальне, а усвідомлене почуття патріотизму.